

## Reactie op consultatie initiatiefwet verbod nachtvluchten

### ***Wat vindt u van de doelstelling van de initiatiefwet?***

De doelstelling geeft direct en effectief invulling aan een verplichting die de overheid heeft volgens art 22 eerste lid van de Grondwet en is om die reden gerechtvaardigd.

### ***Wat vindt u van de invulling van die doelstelling?***

Het verbod op nachtvluchten is een maatregel die in zeer sterke mate zal bijdragen aan de bevordering van de volksgezondheid voor zover die is gerelateerd aan de verstoring van de nachtrust. Op het ogenblik lijdt de volksgezondheid ernstig onder nachtvluchten en van een afname is de afgelopen 5 jaar geen sprake geweest, met uitzondering van de tijdelijke gevolgen van de wereldwijde pandemie.

### ***Zijn doel en middel met elkaar in overeenstemming?***

Geen van de andere (voorgenomen) besluiten en maatregelen van de regering draagt in een zelfde mate bij aan het bevorderen van de volksgezondheid gerelateerd aan de verstoring van de nachtrust als deze initiatiefwet.

### ***Zijn er redelijkerwijs alternatieven denkbaar met hetzelfde resultaat maar een minder grote economische impact?***

Allereerst suggereert deze vraagstelling dat er een grote negatieve economische impact van de initiatiefwet uit zal gaan. Als er namelijk positieve economische impact verwacht zou worden, is het niet zinnig om naar maatregelen te vragen die minder positief effect hebben.

In enge zin zal voor luchtvaartbedrijven mogelijk economische impact zijn, maar macro-economisch staat niet bij voorbaat vast dat er grote negatieve economische impact zal zijn. Om dat vast te kunnen stellen zal namelijk eerst heldere informatie beschikbaar moeten komen over de economische gevolgen van de aantasting van de volksgezondheid gerelateerd aan de verstoring van de nachtrust en de kosten voor burgers om zich daar individueel tegen te beschermen. Het is heel wel mogelijk dat die kosten hoger zijn dan de schade voor de luchtvaartbedrijven, of althans de totale economische impact aanzienlijk verminderen.

Vanuit de arbeidshygiënische strategie van de Arbowet die ook de bescherming van de gezondheid als doel heeft, zij het beperkt tot werknemers, is bronbestrijding de eerste mogelijkheid die overwogen moet worden.

Een nachtvluchtverbod is bronbestrijding waarvan de economische gevolgen direct terecht komen bij de veroorzakers van de overlast. (de vervuiler betaalt principe)

De kosten van collectieve beschermingsmaatregelen (geluidsisolatie van woningen onder de aanvliegroutes) zullen naar verwachting grotere economische gevolgen hebben en daarnaast ongewenste neveneffecten (zoals met ramen dicht moeten slapen). De kosten hiervan komen daarnaast niet automatisch bij de veroorzakers van overlast terecht, en dreigen direct of indirect via belastingen door de burgers als gehinderden betaald te moeten worden. Dat is geen rechtvaardig principe.

### ***Zijn de uitzonderingen proportioneel?***

De uitzonderingsgronden zijn dusdanig ruim te interpreteren dat het onbedoeld kan leiden tot veelvuldig gebruik van de geboden uitzonderingen. Om verschuiving van vluchten naar de

landen van de nacht door just-in-time planning te verminderen zouden alleen uitzonderingen mogelijk moeten zijn als aantoonbaar is dat het luchtvaartbedrijf er alles aan gedaan heeft, inclusief prudente planning die met alle mogelijke verwachtbare verstoringen rekening houdt, om binnen de gestelde tijden te vertrekken dan wel te landen. Bij herhaaldelijk gebruik van de uitzonderingsgronden door een luchtvaartbedrijf zal de bedrijfsvoering ten aanzien van de planning nader beoordeeld moeten worden om vast te stellen of die voldoende rekening houdt met alle mogelijke verwachtbare verstoringen.

***Is de invoertermijn werkbaar en redelijk?***

Gelet op de rol die de overheid heeft om betrouwbaar te zijn ten aanzien van voorgenomen beleid is 5 jaar realistisch en acceptabel.